

Mengvoederbedrijven geven transparantie en controle

Openheid over receptuur mengvoer

Veehouders willen weten wat er in het mengvoer zit. Een aantal mengvoederbedrijven en boerenorganisaties gaat nu openheid van zaken geven. Het project VoederWaarde.nl, waarvoor de deelnemers onlangs tekenden, moet voor afnemers leiden tot volledige openheid over de grondstofsamenstelling en garanties geven op de voederwaarde.

Door: Clarisse van der Woude
Fotografie: Ruben Meijerink

De mengvoederindustrie is van oudsher een nogal gesloten bolwerk. Niet alle coöperaties en bedrijven geven de afnemers inzicht in de samenstelling van hun product. Dat maakt veehouders wantrouwend, omdat voer een grote kostenpost is op een veehouderij.

Sinds een paar jaar geven enkele mengvoederbedrijven wat meer openheid. Dat doen zij door hun receptuur op de afleverbon of vrachtbrief te vermelden. De ene partij houdt het daarbij op een globale opsomming van ingrediënten, de andere partij noemt percentages van gehalten.

Zolang alles goed is, besteden de meeste boeren weinig aandacht aan de samenstelling van het voer. Pas als er onrust of productieverlies onder de dieren is, kijkt de veehouder kritisch naar het voer. Toch is er nu een tegenstroming merkbaar. „Professionele veehouders willen weten wat er in het voer zit”, legt directeur Gert Roelofs van mengvoederfabrikant CAV Den Ham uit. „De moderne boer wil op verzoek de receptuur aangereikt krijgen. Met dit inzicht kan hij beter en direct schakelen.”

Voldoende redenen voor de industrie om openheid van zaken te geven. Boerenorganisaties en mengvoederbedrijven slaan nu de handen ineen om de transparantie op het punt van voederwaarde en receptuur te verbeteren. Daarvoor ondertekenden de deelnemende bedrijven en

Niet iedere boer weet precies wat er in het mengvoer zit. Acht mengvoederbedrijven geven meer openheid.

organisaties dinsdag 6 oktober in Nijkerk de intentieverklaring VoederWaarde.nl.

Uniform en onafhankelijk

Het project VoederWaarde.nl heeft als doel openheid te geven aan de afnemer over de receptuur. Daarnaast komt er een uniforme calculatie van de voederwaarde. Nu zijn er meerdere bedrijfseigen berekeningsmodellen. Roelofs: „De ene leverancier legt meer nadruk op zetmeel, de ander op celwanden of eiwit. Het energie-waardegetal moet eenduidig zijn om voeders met elkaar te kunnen vergelijken.”

Een ander doel van het project is een onafhankelijke controle. Zit de gedeclareerde energie werkelijk in het product? Controleer het maar, stelt Roelofs. „De afnemer mag meekijken. Vandaar het logo met een vergrootglas waarin een blauw oog te zien is.”

Naast de bestaande voedselveiligheidssystemen als GMP, Trusq en SafeFeed - dat alle deelnemers bij SafeFeed zijn aangesloten is toeval - komt er met VoederWaar-

de.nl een onafhankelijke borging. Op dit moment wordt gewerkt aan het reglement, een controlesysteem en een sanctiebeleid. De controles worden uitgevoerd door Schothorst Quality Consultants groep (SQC) van Schothorst Feed Research. Harry Vahl, zelfstandig consultant op het gebied van diervoeding en diergezondheid is voorzitter van het onafhankelijke controlebestuur.

Grote jongens

Veehouders krijgen met VoederWaarde.nl inzicht in de samenstelling van het mengvoer. Bij twijfel over de voederwaarde vindt er een onafhankelijke toetsing plaats. „Het is niet zo dat op de website alle recepturen van alle mengvoederfabrikanten staan”, aldus consultant Vahl. „Veehouders die de samenstelling van een specifieke levering willen weten, geven dit aan bij de fabrikant. Aan hem de keus of hij via mail, fax of een bezoek daar inzicht in wil geven. Op de site staat wel vermeld welke mengvoederbedrijven het logo mogen voeren en welke ontwikkelingen er op dat gebied zijn.”

Met het systeem denken de initiatiefnemers de bedrijfsbegeleiding van de veehouders te kunnen versterken. Ook zouden er meer mogelijkheden komen voor een prijs/kwaliteit vergelijking van de verschillende soorten voeders. De deelnemende partijen

zijn niet bang voor concurrentie. „Op het moment zelf kan de boer wel shoppen”, legt woordvoerder Roelofs uit. „Door de verschillen in voersamenstellingen heeft dat weinig zin.” De verhoudingen in het rantsoen kunnen afwijken, omdat grondstofprijzen met de markt fluctueren. Daalt bijvoorbeeld de graanprijs, dan bevat het mengvoer meer graan.

Ook de kritiek van boeren onder leiding van de Nederlandse Vakbond Pluimveehouders (NVP) en de Nederlandse Vakbond Varkenshouders (NVV) dat voervoerlichters meer kennis van voer moeten hebben, wordt met het initiatief aangepakt. Sturen op uitstekende dierprestaties door middel van voeding vraagt deskundigheid van voervoerlichter en veehouder. Roelofs: „Door de openheid groeit het vertrouwen en zullen voorlichters hun kennis moeten en willen vergroten.”

De deelnemers menen dat het project ook zonder de grote mengvoederbedrijven kans van slagen heeft. „Een grote partij was eerst welwillend, maar trok zich later terug. Toen hebben we besloten eerst met deze groep te starten. Als de pilot slaagt, staan we open voor nieuwe toetreders.”

Boerenhouding

Ook LTO merkt dat er interesse is voor het project. Beleidsadviseur varkenshouderij en diervoeders bij LTO, Henk Boelrijk, ziet meer

belangstelling voor voederwaardes. „Grote partijen als ForFarmers en Cehave hebben ons al benaderd. Met de lopende discussie over verschillende rekentabelen en matrixen zou dit zeker in een behoefte kunnen voorzien.”

Volgens directeur Roelofs van CAV Den Ham spreekt de stap naar transparantie de boeren erg aan. „Waarom zou je als er onder het vee iets aan de hand is, ook niet naar het voer kijken? Je kunt aan een heleboel oorzaken denken als de dieren van streek zijn, ook aan het voer. Misschien is er een receptwijziging? Het gebruik van nieuw en oud gerst of aardappelen maakt nogal verschil uit. Een duidelijk recept geeft de boer rust. De samenwerking tussen leverancier en klant wordt zo verbeterd.”

De Nederlandse Vereniging Diervoederindustrie (Nevedi) vindt het initiatief uitstekend. Directeur Henk Flipsen volgt de pilot met belangstelling. „Er is nu ook al controle op het voer, maar in dit project wordt meer met elkaar gedeeld. De markt heeft daar behoefte aan. Als meer fabrikanten zich aansluiten bij het project, dan is het niet ondenkbaar dat Nevedi mee gaat denken.”

De deelnemende mengvoederbedrijven geloven in het succes. Directeur Pouwel Brouwer van Brameco-Zon: „Populair gezegd, we doen wat we zeggen en we zeggen wat we doen. En we laten het nog controleren ook.”

DEELNEMENDE BEDRIJVEN EN ORGANISATIES

De initiatiefnemers zijn de drie belangenorganisaties: Nederlandse Vakbond Pluimveehouders (NVP) en Nederlandse Vakbond Varkenshouders (NVV) en LTO samen met de Nederlandse Organisatie van Pluimveehouders (NOP), in samenwerking met acht mengvoederfabrikanten: Agruniek, Arkervart-Twente, Bolder veevoederfabriek, Brameco-Zon, CAV 'Den Ham', CAVV 'Zuid-Oost Salland', Coppens diervoeding en De Samenwerking.